



## Eğitim Kurumlarında z Düzenlemeli ğrenme İle Bireysel Yenilikçilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Münasip Güngör

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yöneticisi

mnspongur@hotmail.com

ORCID:0000-0001-5378-4529

### zet

Bu çalışmada öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkinin öğrencilerin dersi başarıları üzerindeki doğrudan ve dolaylı açılardan etkileri incelenmiştir. Bu çalışmanın amacı da eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve kuramsal çerçevede ortaya çıkarılan kavramları bir bütünsellik içerisinde irdeleyerek literatüre katkı sağlamaktır. Eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ders başarısı ve öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkinin incelendiği birçok araştırmaya alanyazında rastlamak mümkündür. Söz konusu yapılan araştırmaların bulgularından elde edilen sonuçlar da göstermektedir ki, öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkinin etkisi öğrencilerin ders başarısı üzerinde doğrudan etkilidir. Bu nedenle eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçiliğe önem vererek ğrencilerin ders başarılarının arttırılmasına katkı sağlayabilecekleri grlmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** z Dzenlemeli ğrenme, Bilişsel Yöntemler, Bireysel Yenilikçilik

### Investigation of the Relationship Between Self-Regulated Learning and Individual Innovation in Educational Institutions

#### Summary

In this study, the direct and indirect effects of the relationship between self-regulated learning and individual innovativeness on students' course success were examined. The aim of this study is to examine the relationship between self-regulation and individual innovativeness levels of students studying in educational institutions and to contribute to the literature by examining the concepts revealed in the theoretical framework in a holistic manner. It is possible to come across many studies in the literature examining the relationship between academic success, self-regulated learning and individual innovativeness of students studying in educational institutions. The results obtained from the findings of the mentioned researches also show that the effect of the relationship between self-regulated learning and individual innovativeness has a direct impact on students' course success. For this reason, it is seen that

teachers working in educational institutions can contribute to increasing the success of students by giving importance to self-regulated learning and individual innovation.

**Key words:** Self-Regulated Learning, Cognitive Methods, Individual Innovation

## **Giriş**

Günümüzde neredeyse her alanda yaşanan değişim, dönüşüm ve de gelişimdeki sürekliliğe bağlı olarak ortaya çıkan kavramlardan biri de öz düzenlemeye ve de bireysel yenilikçiliğe dayalı öğrenmedir.

Bireylerin gereksinim duydukları anda yanlarında bir öğreticinin olmadığı ortamlarda bile öğretme etkinliğine girişebilmelerinin ve de etkili öğretmeler elde etmelerinin yolu, kendi öğretilerini etkin bir şekilde düzenleyebilmelerinden geçmektedir. Son yıllarda öğretmeye verilen önem ve de yaşam boyu öğretme kavramına bağlı olarak ortaya çıkan bireylerin kendi öğretme faaliyetlerini düzenleme gereksinimi; öz düzenlemeye dayalı öğretme boyutunu ön plana çıkarmıştır (Cheng, 2011: 9-11).

Modern dünyanın, yani çağımızın bilgi toplumu öz düzenleme ve de bireysel yenilikçilik kavramlarını ön plana çıkarmıştır.

Bireylerin kurum dahilinde ve de haricinde kendi öğrenmelerini sağlama gerekliliği, eğitim-öğretim sürecine farklı bir bakış açısı getirmiştir. Bu ilerlemeler araştırmacıların alâkalı parametreleri araştırmalarına neden olmuştur. Bireylerin öğrenme ihtiyaçlarını hissettikleri anda kendi öğrenmelerini sağlama gereksinimi öz düzenlemeye ve de bireysel yenilikçiliğe dayalı öğrenme kavramını ortaya çıkarmıştır. Öz düzenlemeye ve de bireysel yenilikçilik becerisine sahip bireyler öğrenmeyle alâkalı olumlu inanca sahip, kendi öğrenme sorumluluğunu alabilen, etkili bilişsel yöntemleri kullanabilme özelliğine sahip bulunanlardır (Dörnyei, 2005: 190).

Literatür anlamında öz düzenlemeye dayalı öğretme, öğrencilerin farklı süreçlerden geçtikten sonra öğrenme süreçlerini düzenledikleri öğretme sürecidir” (Uzunboylu ve Hürsen, 2011: 41). Bandura’ya (1994) göre; “Bu süreç bireyin kendi öğretme hedeflerini oluşturduğu, yeterliklerini ayarlamaya çalıştığı, hedeflerini çevresindeki bağlamsal hususiyetlere göre yönlendirip sınırladığı, aktif ve de yapıcı bir özelliğe sahiptir (Berberoğlu, 2010: 45).

Özellikle de öz düzenlemeyle öğretme yöntemini evvelki öğretme ve de başarıya modellerinden ayıran en mühim hususiyet eğitmenlere faaliyetlerini hazırlarken veyahut planlarken sağladığı öğretimsel etkilidir (Ağaoğlu ve de diğerleri, 2012: 23). Bunun neticesinde başarı analizleri kurumda ve de evde öğrencinin

öğretme becerilerinden bireysel olarak yönetilen ve de öğretme ürünlerini şekillendiren yöntemlere doğru taraf değiştirmiştir (Zimmerman, 2001: 5).

Bireylerin bireysel yenilikçiliğe sahip olarak yetişmelerinde kurumların mühim bir işlevi vardır” (Uzunboylu ve Hürsen, 2011: 46). “Hususiyetle erken yaşlarda öğrencilerin bu becerilere sahip olması beklenilmektedir (Coşkun, 2009: 19).

Kurumlarda her ne kadar bu becerilerin kazandırılmasında öğrencilere büyük sorumluluk düştüğu söylem edilmekle birlikte, öğrenciler kadar eğitimciler de bu mevzuda sorumluluklar düşmektedir. Zira kurumda bu yenilik kültürünün oluşmasında ve de sınıf ortamında öğrencilerin yönlendirilmesinde sorumluluk eğitimcilerde düşmektedir (Baharom, 2003: 49).

Hızla ilerleyen teknoloji döneminde eğitimcilerin kurumlarda uygulanacak yenilik ve değişim, dönüşüm hareketlerine ön ayak olabilmesi için evvelikle bu becerilere kendilerinin sahip olması önemlidir” (Gencel, 2013: 96).

Tabak (2013: 26-27) araştırmalarında; ayrımlı eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ders başarılarıyla bireysel yenilikçiliklerini inceleyen farklı araştırmalara gereksinim duyulduğuna dikkati çekmektedir. Bu sebeple eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ders başarısı ve öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçilikle alakalı alanyazın göz önünde bulundurulduğunda farklı parametreler açısından öğrenciler, eğitimciler ve çalışanlar gibi ayrımlı denekler üzerinde gerçekleştirilen araştırmalardan elde edilen sonuçların yetersiz olduğu açıktır.

Bu bağlamda gerçekleştirilen araştırmanın maksadı; tam olarak eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve kuramsal çerçevede ortaya çıkarılan kavramları bir bütünlük içinde irdelemektir.

## **Öz Dúzenlemeli Öğrenme**

Bilişsel ve duyuşsal öğrenme paralelinde öz düzenlemeye dayalı öğrenme mevzusunda çalışan araştırmacılar bu becerinin geliştirilip çözümlenmesine dönük farklı metotlar ortaya koymuştur. Bunlar arasında en fazla benimsenen aynı model; Pintrich (1993), Borkowski (1996), Boekaerts (1992), Winne (1996) ve de Zimmerman (1989) tarafından tespit edilmiştir.

İlerleyen ve gelişen dünya ölçeğinde öz düzenlemeye dayalı öğretilerde araştırmacıların geliştirdikleri metotlara bakıldığında her birinin belli parametreler üzerinde olduğu açıktır. Bu parametreler öz düzenleme yöntemlerini kapsamaktadır. Başarma üzerinde en çok tesiri araştırılmaya çalışılan parametreler

irdelendiğinde; öz düzenleme yöntemleri dahilinde, bilişsel yöntemleriyle kaynakları yönetme yöntemleri; duyuşsal inançlardaysa öz yeterlilik algısı olduğu gözükmetedir. Söz konusu araştırmada, öz düzenlemenin yöntem boyutuyla alâkalı öz düzenleme, zaman ve de inceleme çevresinin düzenlenmesi, çabanın düzenlenmesi ve de yardım arama yöntemleriyle öz yeterlilik algısı parametreleri ele alınmıştır (Çetin, 2009: 91).

Akademik alanda yapılan araştırmanın kuramsal temeli Pintrich (1993) tarafından geliştirilmiş bulunan öz düzenlemeye dayalı öğretme modeline dayanmaktadır. Bu modelin seçilmesinin temel sebebi, onun da dediği gibi; ayrımlı ülkelerdeki fazla öğretime devam eden öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin ölçülmesinde geçerli ve de güvenilir sonuçlar elde edilmesidir (Pintrich, 1993: 5-6).

Öz düzenlemeye dayalı öğrenme mevzusunun çıkış noktasını, başarıları az öğrencilerin, başarısızlıklarına sebep bulunan etkenleri araştıran eğitimcilerin araştırmalarından alan öz düzenlemeye dayalı öğretme, son zamanlarda eğitim-öğretim alanı dahilinde oldukça tartışılan mühim bir konsept haline gelmiştir (Bingöl, 2006: 147-148). Mevzuuyla alâkalı yapılan araştırmalarda, başarıları az öğrencilerin, öz yeterlilik algılarının az olduğu tespit edilmiştir (Bandura, 1996: 41).

Kurumların öğretim programlarında İngilizce dersi öğretilmede başarılı bulunan öğrenciler öğretilmelerinde kendi kararlarını vermektedir. Araştırmacılar bu öğrencilerin öz düzenleme süreçlerine ve de belirgin öğretim kapasitelerine ağırlık vererek öğrenci olmanın vasfını açıklamaya çalışmışlardır (Macaro, 2001: 17).

Özellikle ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin İngilizce dersi etkileşimde buldukları an öğretilmelerini kontrol etmelerini sağlamak İngilizce dersi öğrenimindeki temel amaç ve de sık rastlanılan bir hedeftir. Bağımsız öğretim bütün biliş ve de duyuş etkenlerinden etkilenmektedir. Bağımsız öğretim etkili öz düzenlemeye bağlıdır (Çetin, 2009: 88).

Söz konusu araştırmanın maksadı, eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öz düzenleme ve bireysel yenilikçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve kuramsal çerçevede ortaya çıkarılan kavramları bir bütünsellik içersinde irdelemektir.

Ayrıca öz düzenlemeli öğrenme yöntemleri ve bireysel yenilikçilik arasındaki ilişkinin genel anlamda öğrencilerin ders başarılarına etkisini ortaya koymaktır tespit etmektir.

Bireysel yenilikçilik düzeyi boyutları; bireysel yenilikçilik ve yenilikçilik kategorileri olarak aşağıda açıklanmıştır.

## **Bilişsel Yöntemler**

İşlevsel özelliği çok fazla olan bilişsel yöntemler öğrencilerin bilimsel görevleri gerçekleştirmede veyahut sosyal çabalarını ilerletmede kullandığı bir yöntemdir. Bilişsel yöntemlerin kullanımı bir öğrencinin herhangi bir öğretim boyutundaki verimini artırır. Öğrencinin ders içeriğindeki bilgiyi hatırlaması ve de kullanması, cümleleri ve de paragrafları yapılandırması, bir metni düzeltmesi, özetlemesi ve de öğrenilen bilginin kategorize edilmesi bilişsel yöntemlere prototip olarak gösterilebilir (Rosenshine, 1997: 11).

Fonksiyonel olduğu bilinen bilişsel yöntemlerin en iyi uygulandığı alanlardan biri hiç kuşkusuz öz düzenleme becerisidir. Öz düzenleme becerisi üzerinde çalışanlara göre bunun kurumlarda kazandırılma gerekliliğinin üç ana nedeni bulunuyor (Zimmerman, 2002: 42).

Akademik alanda yapılan araştırmalara göre birinci neden, “Öz düzenleme becerisinin sahip olunan ya da olunmayan bireysel bir özellik olmadığı, buna karşın belli süreçler sağlandıktan sonra herkesin kazanabileceği bir beceri olmasıdır” (Dörnyei, 2005: 204)

Bu beceriler öğrencinin: Belirli amaçlar saptaması; Amaçlara ulaşmak için güçlü stratejiler oluşturması; Performansın seçici biçimde ortaya koyması; Gelişim sürecini izlemesi; Amaçlarını fiziksel ve toplumsal bağlama koşut hale getirebilmesi için yeniden yapılandırması; Zaman planlamasını etkili bir biçimde kullanması; Kendi kendini ve sonuçları değerlendirebilmesi; Elde edilen durumu gelecek yöntemlere uyarlayabilmesini içerir (Zimmerman, 2002: 66).

Bilimsel metotlar kullanılarak yapılan araştırmalara göre ikinci neden, mevzuuyla alakalı yapılan araştırmalarda öz düzenleme becerisine sahip öğrencilerin, kendi kendilerini motive edebildiği ve biliş üstü farkındalığa sahip olduğunun ortaya çıkmasıdır (Weinstein ve de Mayer, 1986: 76).

DeneySEL yöntemler çerçevesinde yapılan araştırmalara göre üçüncü neden, “Eğitim işlevinin öz düzenleme becerilerinin geliştirilmesi olmasıdır. Öğrencilerin öz düzenleme becerilerinin gelişimi sadece kurum öğrenmeleri için değil, onların profesyonel ve akademik gelişimlerini sürdürebilmeleri amacıyla da gereklidir” (Radloff, 1990; Boekaerts ve Minnaert, 1999).

Okuldaki reform araştırmalarına ilişkin yapılan araştırmalarda, öz düzenleme becerisini kazanmış öğrencilerin, okul yaşamlarından sonra görevlerinin gerektirdiği sorumlulukların bilincinde oldukları tespit edilmiştir (Zimmerman, 2002: 66). (Ayrıca bkz. Zimmerman, 1996; Andrew ve Vialle, 1998; Paulsen ve Feldmen, 1999; Soung, 2001; Me Whaw ve Abhami, 2001; Pajares, 2002).

## **Bireysel Yenilikçilik**

Bireysel yenilikçilik bağlamında düşünüldüğünde eğitim ve öğretim her an araştırma, sorgulama ve derinlemesine kavrayış gerektiren bir olgudur. Eğitim ve öğretim ortamındaki bireysel yenilikçilik uygulamaları ve de yenilikçi kurumlar ancak ananevi bakış açılarını sorgulayan, yenileşme çabalarına şüpheyle yaklaşmayan, değişim, dönüşüm ve de yenileşmeyi başlatmada ilerici eğitimcilerle ve de onların kendilerinin yetiştirdiği öğrencilerle mümkün olacaktır (Parlar ve de Cansoy, 2017).

Eğitim ve öğretim bağlamında düşünüldüğünde ise bireysel yenilikçi öğrencilerin kendilerini sürekli geliştiren, öğrenimi etkili yapan, ileri uygulamalar kendileri için geliştiren; bu bağlamda çevresiyle devamlı ortaklık dahilinde bulunan, bundan dolayı da daha plânlı tavırlar sergileyen kişiler olduğu görülür (Ritchhart, 2004: 74).

Bireysel yenilikçi eğitimcilerse öğrencilerin kendi kendilerini gerçekleştirmelerini, hayat becerilerini içselleştirebilmelerini ve de sınıfıçi eğitimlerini derinleştirebilmelerini sağlayan bireylerdir (Kocasaraç ve de Karataş, 2017).

Yenilikçi eğitimcilerin ilerlemeye açık öğrenen kurumlar oluşumuna katkıda bulunduğu (Tabak, Erkuş ve de Meydan, 2010) farklı alan yazında ve de araştırmalarda ortaya konmuştur.

Ortaöğretim kurumlarında özellikle okuyan öğrencilerin öğretmeleri üzerinde etkili olduğu kabul edilen mühim hususiyetlerinden biri de öğretme biçemleridir (Loogma, Kruusvall ve Ümarik, 2012: 88). (Bununla alakalı olarak şu yayımlara bkz. Hein ve Budny, 2000; Dunn ve Dunn, 1993; Renzulli ve Dai, 2002).

Herkesin bir öğretme biçemi vardır. Öğretme biçemleri bilgiyi ne türlü öğrendiğimiz, ne türlü problem çözdüğümüz, ne türlü çalıştığımız, ayrımlı faaliyetlerde ne türlü görev aldığımız, grup dahilinde ne türlü tepki verdiğimiz, diğer bireylerle ne türlü iletişim kurduğumuza etki eden bireysel tercihlerdir (Renzulli, 1996).

Renzulli ve Dai'ye (2002) göre, öğretme biçemlerine koşut öğretim ortamlarında ders gören öğrencilerin bireysel yenilikçilik becerileri olumlu yönde ilerlemektedir.

Modern çağda ve değişen koşullarda ülkemizde eğitim-öğretimde yenileşmeyi sağlama bağlamında mecburî eğitim-öğretim süresinin uzatılması, akıllı tahta uygulaması, öğretim programlarında yapılandırmacı bir yaklaşımın kabul edilmesi gibi farklı girişimlerde bulunulmuştur (Kurtuluş, 2012: 86).

Yenileşme ve de yenilikçiliğe ilintin alan yazın irdelendiğinde bu kapsamda gerçekleştirilen araştırmaların çoğunluğunun sanayi örgütleri üzerinde yoğunlaşmış olduğu (Tezcan, 1999: 29) ve eğitim-öğretim

öğütlerinde yenilikçilik kavramının tam olarak teknoloji bağlamında ele alındığı tespit edilmiştir (Kuşkaya ve de Mumcu, 2004: 185).

Akademik ve bilim camiasında sosyal bilimler alanında yapılan araştırmaların daha çok da ilkokul ve de ortaokulların örgütsel yenilikçilik düzeyleri (Aslan, Kesik ve Elma, 2018) ve de değişime ve dönüşüme açıklığı (Demirtaş, 2012) gibi kurumların örgütsel bağlamda yenilikçiliklerini ortaya koymaya çalışan mevzular üzerinde yoğunlaştığı (Şahin, İzmirli ve Gürbüz, 2017; Şahin, 2016; Konokman, Yokuş ve Yelken, 2016; Yılmaz ve diğerleri, 2014; Kılıçer 2011); ortaöğretimde öğrenim gören öğrencilere dönük de çok daha az araştırmaya ulaşıldığı, hususiyetle mesleki ve teknik liselerde bu eksikliğin bütün açıklığıyla hissedildiği gözükmektedir.

### **Yenilikçilik Kategorileri**

Kültürel ve sosyal yapısına bağlı olarak toplumun dönüşen koşullarının eğitim ve öğretime yansımaları gözükmektedir. Yeniliğe ilişkin rollerin bireylerin öğretmeye dönük becerilerindeki tesirinin ortaya konması oldukça önemlidir. Yeniliğe ilişkin algılar her toplumda farklı hususiyetler gösterdiğinden ülkemizdeki öğrencilerin bireysel yenilikçiliğe dayalı öğretim metodları ve de yenilikçilik algılarının dönüşmesi de pek doğaldır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2010: 183).

Bireysel yenilikçilik yöntemi bağlamında düşünüldüğünde yenilikçilik değişime ve dönüşüme karşı isteklilik, değişime, dönüşüme veyahut ileri şeyleri denemeye isteklilik, ilkleri benimseme ve özümseme sürecinde bir sosyal sistem dahilindeki bireylerin veyahut kurumların herhangi bir yeniliği başkalarına nazaran daha evvel benimseme süreci olarak tanımlanabilir.

Bunun yanısıra yenilikçilik risk alma ve ortaya koyma, tecrübeye açıklık, imgelem, düşünce liderliği gibi kavramların hususiyetlerini de dahilinde barındıran bir konsept olarak değerlendirilmektedir. Bu ayrımlaşmalar sebebiyle modellerde bireyler sahip oldukları hususiyetler bakımından beş ayrımlı kategoriye ayrılmakta ve de her bir kategorinin baskın hususiyetleri betimlenmektedir (Tavlı, 2009: 19).

Yenilikçiler, Gelenekçiler, Kuşkucular, Öncüler ve de Sorgulayıcılar olarak isimlendirilmektedir bu kategoriler (Rogers, 1995). Rogers (1995: 114-118)'e göre;

Yenilikçilik toplumsal bütünlük dahilinde normal dağılım ortaya koymaktadır. Yenilikçiler ileri düşünceleri tecrübe etmeyi, riski seven ve de geniş görüşlülük sahibi bulunan bireylerdir. Öncüler ise toplumun farklı bireyelerine yenilikler konusunda bilgi veren ve de yol gösteren hususiyetlere sahiptir.

Kuşkucular ise yeniliklere dönük şüpheli ve de çekimser bir tavır sergilemektedir. O nedenle bu yönüyle onlardan ayrılmaktadır.

Yenilikçiler, Öncüler dışında düşünüldüğünde Sorgulayıcılar da aynı Kuşkucularda olduğu gibi ileri bir bilgiyi kolay kabullenmede zorluk yaşayan kimselerdir. Kuşkucular toplumun ayrıca çoğunluğunun yeniliği benimsemesini kendileri beklemektedir. Yeniliği benimseme mevzusunda en geri kalan kesimse Gelenekçi bulunanlardır. Gelenekçiler değişime ve dönüşüme karşı önyargıyla bakmakta ve de yenilikleri en son benimseme meylili sergilemektedir.

## **Sonuç**

Literatür incelendiğinde yapılan birçok araştırmanın bulguları ve sonuçları göstermektedir ki, öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik yöntemlerine baş vurmaya yönelik düzenlemeler öğrencilerin başarısını önemli seviyede etkilemektedir. Bunun çerçevede öğretmenlerin derslerde öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik yöntemlerini eğitim programlarında uyguladıkları ölçüde bilimsel başarımları etkileyebilecekleri yönünde sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Çalışmanın ortaya çıkan bu neticesini destekleyecek olan birçok çalışmanın bulunduğu bilinmektedir. Bunlar hakkında ayrıntılı açıklama yaparak çalışmanın boğucu ve yoğun bir hal almasını arzu etmediğimden sonuç bölümünde bu konu hakkında araştırma yapan bilim insanlarının adını yazmakla yetineceğimi belirtmek isterim. Zira söz konusu araştırmacıların eserlerinin isimleri ayrıca kaynakçada belirtilmiştir.

Konu hakkında çalışan araştırmacılar şunlardır: Tekbıyık, Camadan ve de Gülay (2013); Şahin ve de Uyar (2013); Mandacı Şahin (2010); Tavlı (2009); Çubukçu (2008); Tok (2008); Bingöl (2006); Tezcan (1999).

Yukarıda adı geçen bilim insanları tarafından yapılan araştırmalar bilimsel düzeyde başarılı bulunan öğrencilerin diğerlerine oranla daha çok öz düzenleme yöntemi kullandığını ortaya koymaktadır. Yukarıdaki çalışmanın veriler bölümünde verilen araştırma sonuçlarıyla söz konusu araştırmanın bulguları benzerlik ortaya koymaktadır. Öz düzenlemeli öğrenme yöntemleriyle bütünleşik derslerin öğrencilerin bilimsel başarımlarını artırmada olumlu tesiri olduğu söylenebilir sonuç olarak.

Eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik yöntemlerine koşut olarak ortaya konan ders faaliyetlerinin öğrencilerin ders başarımlarına dönük tutum ve tavırlarına tesirinin de olumlu yönde geliştiğini ayrıca belirtmek gerekir.



## *Eğitim Kurumlarında Öz Dúzenlemeli Öğrenme İle Bireysel Yenilikçilik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

Ayrıca öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel yenilikçilik yöntemlerinin öğrencilerin öz düzenleme becerilerinde ve tutum ve davranışlarında, aynı zamanda derslere yönelik ilgilerinin artışında ve ders çalışma alışkanlığının kazanılmasında olumlu anlamda etkiye yol açması söz konusu yöntemlerin uygulanabilirliğini arttırmaktadır.

Sonuç olarak denebilir ki, öz düzenlemeli öğrenme becerisi yeterli ortamlar sağlandığında kazanılabilecek bir beceridir. Eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilere öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik becerisini kazandırmak, elbette kurumların ana hedefleri arasında yer almalıdır. Bunun için kurumdaki öğretme faaliyetlerinin adı geçen becerilerin geliştirilmesine dönük olması elzemdir.

Eğitimciler eğitim-öğretim ortamında uygulama planlarken öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik yöntemlerini kapsayan plan, proje ve de uygulama yöntemleri gerçekleştirebilirler. Bunun yanı sıra ortaöğretim kurumlarında öğrenim görenlerin kendi kendilerine öğrenebilecekleri hedefler belirlemesi, koşut yöntemi seçmesi, kendisini izlemesi ve değerlendirmesi gibi yöntemleri kullanmaları onların eğitim-öğretim faaliyetinde bağımsızlık kazanmalarına olanak ve imkân sağlayacaktır.

Öğrencilerin eğitim kurumlarında ve özellikle okul ortamlarında, dersliklerde, laboratuvarlarda, spor salonu ve dinlenme yerlerinde yöntem kullanımı veyahut bilimsel güçlüklerle başa çıkma yetenekleriyle gelemeyebileceği öngörülerek, hususiyetle okula başladığı dönem öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik yöntemlerini kullanmaları, kendilerini bu yönde geliştirebilmelerini, hedef belirleme yöntemi, başarımlarını izleme mevzularında bilgilendirilmeleri ve de cesaretlendirilmeleri elzemdir.

Öz düzenlemeli öğrenme ve bireysel yenilikçilik metotlarının derslerle bütünleştirilmek suretiyle işlendiği ve farklı ölçmeye ve değerlendirmeye yarayan araçların kullanıldığı, farklı metotların öğrencilerce belirlendiği, öğrencilerin kendilerine dair öğrenmeleri takip ederek değerlendirebildiği derslere ait uygulama ve programları pekala oluşturulabilir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitim kurumlarında ders programı oluşturulurken öğrencilerin ilgi, yetenek, istidat, istek ve de ihtiyaçları özelinde yenilikçi eğitimler oluşturulması sağlanmalıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yeni, yenilik, yenilikçilik, dersleri öğretme, öğretmeyi öğretme vb. başlıklarda düzenlenmekte bulunan bireysel gelişim panel, plan, seminer ve programlara öğrencilerin de katılımları sağlanarak hızlı sonuç almaya yönelik bu konuda adımlar atılabilir.

## Kaynakça

- Ağaoğlu, E., Altınkurt, Y., Yılmaz, K. ve Karaköse, T. (2012). *Kurum yöneticilerinin yeterlerine ilintin kurum yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri (Kütahya ili)*. Eğitim ve Bilim Dergisi, 57(164).
- Arsal, Z. (2010). The effects of diaries on self-regulation strategies of preservice science teachers. *International Journal of Environmental ve Science Education*, 5(1).
- Ayra, M. (2015). *Eğitmenlerin yaşam boyu öğretme meyillerinin mesleki öz yeterlilik inançlarıyla ilintisi*. Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya.
- Berberoğlu, B. (2010). Yaşam boyu öğretmeyle alakalı bilgi ve iletişim teknolojileri açısından Türkiye'nin Avrupa Birliği'ndeki mevzumu. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, 5(2).
- Beşkaya, M., Çelik, İ. ve Yılmaz, R. (2015). Sınıf öğretmenlerinin inovasyona ilintin görüşlerinin irdelenmesi. *14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 21-23 Mayıs 2015, Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Bingöl, M. (2006). *İşletmelerde bilişim teknolojileri ve yenilikçilik: Erzurum, Erzincan ve Bayburt'taki imalat işletmeleri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış fazla Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri tahlili el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K, Akgün, Ö.E, Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş (1998). Kovaryans tahlili: varyans tahliliyle karşılaştırmalı bir inceleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 31 (1).
- Camahalan [F. M. G. \(2006\)](#). Effects of self-regulated learning on mathematics achievement of selected Southeast Asian Children. *Journal of Instructional Psychology*, 33(3).
- Cemaloğlu, N. ve Şahin, D. E. (2007). Öğitmenlerin mesleki tükenmişlik düzeylerinin ayrımlı parametrelere göre irdelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2).
- Çetin, T. (2009). *Tam serbesti tanıyan liderlik anlayışının orta kademe yöneticilerin yenilikçilik meyilleri üzerindeki tesiri: Ege bölgesindeki mobilya işletmelerinde bir uygulama*. Yayınlanmamış fazla Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Chen, C.S. (2002). Self-regulated learning strategies ve achievement in an introduction to information systems course. *Information Technology, Learning, ve Performance Journal*, Vol. 20, No. 1, Spring.
- Çubukçu, F. (2008). Enhancing vocabulary development ve reading comprehension through metacognitive strategies. *Issues in Educational Research*, 18(1).
- Çuhadar, C., Bülbül, T. ve Ilgaz, G. (2013). Öğitmen adaylarının bireysel yenilikçilik hususiyetleriyle teknopedagojik yeterlikleri arasındaki ilintinin irdelenmesi. *İlköğretim Online*, 12(3).
- Diker Coşkun, Y. (2009). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğretme meyillerinin bazı parametreler açısından irdelenmesi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Diker Coşkun, Y. ve Demirel, M. (2012). Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğretme meyilleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(4).
- Dündar, H. (2016). *Sınıf öğretmeni adaylarının yaşam boyu öğretme meyillerinin irdelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Erdoğan, D. G. (2014). *Eğitmen adaylarının yaşam boyu öğretme meyillerine etki eden etkenler*. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

- Gencel, İ., E. (2013). Eğitim adaylarının yaşam boyu öğretme yeterliklerine dönük algıları. *Eğitim ve Bilim*, 55(170).
- Güçlü, S., Bostan, N. ve Tabak, R., S. (2013). Dumlupınar Üniversitesi hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin yaşam boyu öğretme tavırlarının belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(2).
- Hofer, B. K., Yu, S. L., ve Pintrich, P. R. (1998). *Teaching college students to be self-regulated learners*. In D. Schunk ve B. Zimmerman (Eds.), *Self-regulated learning: From teaching to self-reflective practice*. New York: The Guilford Press.
- Jing, L. (2010). A study on language learning strategies among the instructed EFL learners. *US-China Foreign Language*, 8(3).
- Karaduman, A. (2015). *Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğretme meyilleriyle özyeterlilik algıları arasındaki ilinti*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Bartın.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Bilim Kitapları.
- Karakuş, C. (2013). Meslek Yüksekkurumu öğrencilerinin yaşam boyu öğretme yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3).
- Kert, S. B. ve Tekdal, M. (2012). *Comparison of individual innovativeness perception of students attending different education faculties*. University of Gaziantep Journal of Social Sciences, 11(4).
- Kılınç, H. H. ve Yenen, E. T. (2015). Halk eğitim merkezi kursiyerlerinin yaşam boyu öğretme meyilleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 35(2).
- Kılıçer, K. ve Odabaşı, H. F. (2010). Bireysel yenilikçilik ölçeği (BYÖ): Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(4).
- Kılıçer, K. (2011). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi eğitim adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kılıç, H. ve Ayvaz Tuncel, Z. (2014). İlköğretim branş öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve yaşam boyu öğretme meyilleri. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(7).
- Köroğlu, A. Y. (2014). *Kurum öncesi öğretmenlerinin ve eğitim adaylarının bilişim teknolojileri özyeterk algıları, teknolojik araç gereç kullanım tutumları ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin irdelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- McGeown, V. (1980). Dimensions of teacher innovativeness. *British Educational Research Journal*, 6(2).
- Önen, A. S. ve Koçak, C. (2014). Analysis on reflective thinking tendencies of student teachers according to their individual innovativeness ve sociotropic-autonomic personality characteristics. *Procedia-Social ve Behavioral Sciences*, 143(1).
- Özçiftçi, M. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin yaşam boyu öğretme meyilleriyle eğitim teknolojisi standartlarına dönük özyeterklerinin ilintisi*. Yüksek Lisans Tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya.
- Pintrich, P. (1999). The role of motivation in promoting ve sustaining self-regulated learning. *International Journal of Educational Research*, 31(6).
- Pintrich, P. R. (2000). *The role of goal orientation in self-regulated learning*. In M., Boekaerts, ve P. R., Pintrich. (eds.) *Handbook of self-regulation* (pp.451-502). San Diego. Academic Press.
- Sarıbaş, D. (2009). *Öz düzenlemeye dayalı öğretme yöntemlerini geliştirmeye dönük laboratuvar ortamının kavramsal anlama, bilimsel işlem becerisi ve kimyaya karşı tutum üzerindeki tesirinin irdelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Scott, S. G. ve Bruce, R. A. (1994). Determinants of innovative behavior: a path model of individual innovation in the workplace. *Academy of Management Journal*, 37(3).

- Selçuk, E. (1997). *İngilizce dersine karşı tutumuyla bu dersteki bilimsel başarıma arasındaki ilinti*. Yayınlanmamış fazla Lisans Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şahin, Ç. ve Arcagök, S. (2014). Öğitmenlerin yaşam boyu öğretme yeterkleri düzeyinin farklı parametreler açısından irdelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(16).
- Şahin, H. ve Uyar, M. (2013). Öğretme Yöntemleri Kullanımının Bilimsel Başarıya Yansımaları, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(8).
- Şahin, S. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının matematik öğretimi derslerindeki bilimsel başarılarıyla öz düzenleme becerileri arasındaki ilinti. 9. *Ulusal Sınıf Öğitmenliği Eğitimi Sempozyumunda sunulan bildirisi*. (20 -22 Mayıs, Elazığ).
- Tekbıyık, A., Camadan, F. ve Gülay A. (2013). Fen ve teknoloji dersinde bilimsel başarmanın yordayıcısı olarak öz düzenleyici öğretme yöntemleri, *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. Volume 8/3, Winter 2013.
- Tok, Ş. (2008). Not tutma ve bil-iste-öğren (biö) yöntemlerinin tutum ve bilimsel başarıya tesiri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 34(12).
- Uzunboylu, H., ve Hürsen, Ç. (2011). Yaşam boyu öğretme yeterk ölççeği (YBÖYÖ): Geçerlik ve güvenilirlik araştırması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(9).
- Yılmaz, Öztürk, Z. ve Summak, M. S. (2014). İlköğretim kurumu öğretmenlerinin bireysel yenilikçiliklerinin irdelenmesi. *International Journal of Science Culture ve Sport*, 12(1).
- Zimmerman, B.J. (2001). *Theories of self-regulated learning ve academic achievement: an overview ve analysis*. In Zimmerman, B.J. ve Schunk, D.H. (eds.), *Self-regulated learning academic achievement: theoretical perspectiv*. Mahwah, NJ. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Zimmerman, B. ve Schunk, D.H. (2007). *Motivation, an essential dimension of self regulated learning*. In D. H. Schunk ve B. Zimmerman (eds.), *Motivation ve self-regulated learning: theory, research, ve applications*. Mahwah, N.: Erlbaum.
- Znidarsic, J. ve Jereb, E. (2011). Innovations ve lifelong learning in sustainable organization. *Organizacija*, 44(6).